

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Duminica VIII. după Înălțarea Crucii.

În Samarineanul îndurat din Evangelia de azi noi vedem două semne frumoase ale dragostei creștinești: 1° simțăminte mărețe față de un vrăjmaș pe care îl desprețuia; 2° o purtare și mai măreață.

Virtutea aceasta de care ne dă pildă strălucită Samarineanul — nu este numai dragoste creștinească, ci e o dragoste mare — ce o au numai sufletele mari, adevărată dragoste însoțită de jertfă, care a strălucit în toată viața Mântuitorului. Dacă dragostea aceasta ar fi arătat-o preotul ori levitul — cari au trecut pe lângă acel Jidov bătut și lăsat mai mort — făcând ei acel bine, și-ar fi împlinit numai datoria slujbei lor; dar dragostea aceea deprinsă de un străin — ce trece întâmplător pe cale — ne îmbie o priveliște mai atrăgătoare. Să primim învățătura aceasta dumnezeiască cu toate simțămintele noastre de cinste, de recunoștință și de iubire.

I. Mărețele simțăminte ale Samarineanului față de un vrăjmaș, care-l desprețuește.

Jidovii desprețuiau și uriau pe Samarineni ca pe un popor — ce s'a lăpădat de credință și de legea lor, despărțit de poporul lui Dumnezeu și cari se închinau la vițelul de aur. Nu aveau cu ei nici o legătură, și ar fi crezut că se spurcă — de ar fi mâncat ori beut la masa lor, ori de i-ar fi primit pe ei la masa lor... Într'aceea lucru minunat! Samarineanul din Evangelia de azi — iubește chiar pe aceia — cari îl uresc și îl desprețuesc în acel chip... Întâlnește pe cale un Jidov, pe care nu l'a mai fost văzut niciodată și nu-l cunoaște de loc, dar vede într'insul un om, ce suferă, un om

nefericit, părăsit, lăsat de toți... Atâta e de ajuns, ca să miște inima lui și să se înduioșeze. El e în călătorie, și se grăbește să ajungă la locul statorit, dar în fața nenorocirii se oprește și nu bagă în seamă lucrurile lui. Au trecut și alții pe lângă bietul nefericit, dar nici nu s'au uitat la dânsul, la ranele lui... dar pilda rea n'are asupra lui nici o înfrunțare, ci el-se apropie și cearcă să mângâie inima aceea năcăjită, să ajutoreze trupul acela rănit. Așa face dragostea creștinească, care nu vede nici o pricină de a urî ori de a iubi mai puțin pe oamenii de altă păreri, de alte credințe, dragostea nu cearcă că cel nefericit e necunoscut, străin... Dragostea creștinească plânge și pe cei ce pătează cu ură și cu pizmă haina lor cea măreață de creștin, și se socotește fericită să le răsplătească răul cu bine, vorba aspră o întoarce cu vorbă dulce. Înaintea dragostei creștinești nime nu e necunoscut ori străin, ca vede în toți oameni făcuți după chipul lui Dumnezeu, fii alui Dumnezeu, mădulări ai trupului lui Hristos, moșteni ai împărăției cerurilor și pentru aceea toți îi sunt scumpi, dragi, toți sunt vrednici de cinste, slujesc la toți, ajută pe toți — și e gata să aducă jertfele cele mai grele — ca să ajute aproapei... Nici primejdiile, nici ostenețele, nici pilda rea nu-l abat dela calea dragostei — carea o ține pururea înaintea ochilor și după care se îndreaptă. — Să ne cercetăm conștiința noastră, și să vedem că oare în noi aflăse aceste semne de dragoste creștinească?...

II. Măreața purtare a Samarineanului față de vrăjmașul său, care-l desprețuește.

În zădar am crede că păzim porunca dragostei — dacă dela simțăminte n'am

trece la fapte. Faptele sunt limba inimei, din roade și nu de pe frunze se judecă bunătatea unui pom. Așa și Samarineanul nostru, îndată ce a văzut pe bietul călător Jidov — desbrăcat, bolnav, plin de rane, părăsit, fără de nici un ajutor — se coboară de pe cal, se apropie de el, spală ranele lui cu vin — de care avea în traistă pe cale, apoi le unge cu unt de lemn, apoi iea pe bolnav și-l pune pe calul său, îl duce la o casă de oaspeți, la o ospătărie din apropiere. Acolo dă o anumită sumă de bani la stăpâna căsii — și-i lasă în grijă acel bolnav, zicând că ori ce va cheltui pentru el — întorcându-se înapoi îi va plăti toate... și încă și pe deasupra... Ce frumoasă și strălucită pildă de dragoste! Nu cruță nimic, nu-și pune margini dărniciiei sale, nu-i vrednică o astfel de purtare de toată mirarea noastră? Acest bun Samarinean nu iubește numai cu vorba, din gură, ci cu fapta și cu adevărul, iată sămnul dragostei adevărate! *Fii miei, să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba, ci cu fapta și cu adevărul* 1 Ioan 3.18. El, Samarineanul, dă tot ce are, vinul, untul de lemn, banii — ce-i are la sine, și nu face ca aceia — cari își țin bunurile lor și banii lor, în vreme ce aproapele are lipsă, are trebuință, suferă... După ce-și dă toate, bunul Samarinean el însuș în persoană îl ajută și se îngrijeste de el! Ce privește miscătoare este a vedea pe bunul Samarinean ingenunchiind înaintea bietului bolnav spălându-i ranele, întărindu-i trupul cu vin, muindu-i asprimea vinului cu dulceața oleiului, untului de lemn, legându-i apoi toate ranele! Ce frumos apoi este să-l vezi — luând în brațele sale pe bietul bolnav, punându-l și așezându-l frumos pe calul său, ducându-l la ospătăria cea mai de aproape, așezându-l apoi în pat — cum ar face o maică cu copilășul ei, apoi după ce spune poruncile sale și dă banii de lipsă — ca să fie bine îngrijit — făgăduiește că va veni cât mai curând să-l vadă și va plăti orice cheltuială va mai fi făcut! Aceasta e adevărata dragoste — care nu se teme de suferințe, de greutăți, ba se bucură că-și poate jertfi trupul și sufletul pentru binele aproapei...

Să luăm hotărârea 1° de a ajuta pe aproapele în tot chipul în care-l putem ajuta, ori ce ne-ar costa. 2° de a ne purta cu o deosebită bunătate cu toți aceia față

de cari am avea să ne plângem, și să răsplătim totdeauna răul cu bine: *Roada să fie cuvintele Sf. Ioan: Să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba, ci cu fapta și cu adevărul.*

Rătăcirea „Ștudenții Bibliei” cu privire la iad.

Patriștu Birlea

(Urmare)

Pe urmă se dovedește existența iadului la Luca 16. 24: *„Mă chinuiesc în văpaia aceasta.”* Aici e vorbă de bogatul nemilos și de săracul Lazar, cari după moarte au ajuns în cealaltă lume, bogatul în iad, iar săracul în sânul lui Avram, adecă în loc fericit. Deci când zice bogatul mă chinuiesc în văpaia aceasta, este a se înțalege iadul, și nu mormântul, căci în mormânt nu se chinuiește trupul în văpaie, ci se odihnește.

Referitor la aceasta „Ștudenții Bibliei” zic cumcă bogatul din evanghelie ar fi neamul evreesc, iar Avram ar fi Dumnezeu. Lazar ar fi păcătoșii, în mare parte păgânii. Sub numele Isac înțaleg pe Isus, iar cei cinci frați ar fi cele 10 seminție ale lui Israil.

Deci pocăiților nu le place, că pilda vorbește despre mergerea bogatului în iad, ei zic cum că bogatul nu sa dus în iad, căci acel bogat nu era stricat, nelegiuit. (Vezi *„Ce spun scripturile despre iad”* pagina 48—58.) Deci înaintea pocăiților nu e păcat cine e nemilos. Apoi pocăiții continuă: Lazar nu putea fi binecuvântat din cauza sărăciei. Deci tălmăcirea lor este fără de margină rătăcită. Dar să vedem ce voiesc să ajungă Ștudenții Bibliei cu tălmăcirea lor?

Tălmăcirea lor voiește să aducă contact cu învățătura lor despre împărăția de 1000 ani pe pământ în frunte cu evreii. Tocmai aici voiesc să iasă cu explicarea ce o dau pildei despre bogat și sărac. Pilda ne arată după învățătura adevărată că e mare prăpastie între iad și rai „Intre noi și între voi mare prăpastie s'a întărit.” Vers 26. *Ștudenții zic aici e vorbă de depărtarea ce mai este până când evreii vor conduce lumea pe pământ. Iată din cuvânt în cuvânt vorbele Ștudenților: „Izraeliții vor părăsi moartea națională și chinurile lor și vor ieși cei*

întâi din toate națiunile, să fie binecuvântați de semința adevărată a lui Abraam". Cine nu crede că Ștudenții voiesc a încuraja pe evrei, că vor stăpâni lumea cât de curând să citească cartea lor. „Ce spun scripturile despre iad” pagina 57 și vor afla că din cuvânt în cuvânt talmăcesc pilda bogatului și a săracului cu biruința evreilor.

Vedem cumcă învățătura lor nu e de credință, ci politică, evreiască.

Pe urmă mai dovedesc existența iadului la Matei 13, 49—50: „Vor ieși îngerii și și vor despărți pe cei răi din mijlocul celor drepti și îi vor arunca pe ei în cuptorul cel de foc, acolo va fi plângerea, și scrâșnirea dinților.” Tot Domnul Isus zice la Matei 25, 41: „Duceți-vă dela mine în focul de veci, și vor merge aceștia în munca vecinică. (V. 46)

Deci nu zice Isus, duceți-vă dela mine în mormânt. După secta ștudenților ar fi mai bine să se nimicească cei răi. Moartea totală le-ar fi o binecuvântare căci nu s'ar pedepsi pentru faptele cele rele, căci cel nimicit nu simtește pedeapsa. Așa ceva însă nu ne învață S. Scriptură prin graiul lui Isus și a Apostolilor. Apostolul Iuda zice că păcătoșii vor lua pedeapsa focului vecinic. (Iuda v. 7) Tot asemenea ne învață S. Pavel II. (1 Tes. 1, 0) și Ioan Apoc. (14, 11), care zice că chinul păcătoșilor „în veci vecilor se suie.” Deci nu în mormânt ci în veci.

Să ne dăm seamă bine de rătăcirea aceasta. *Ei se numesc pocăiți și totuși voiesc a arăta, că ori câte rele ai face, mai mare pedeapsă ca mormântul nu primești. Prin această se încurajază oameni răi, căci zic oi face cât de multe rele, căci și așa nu trebuie să dau seamă nimănui, căci voi ajunge numai în mormânt.*

Așa ceva nu se cuprinde în Scriptură. Dar sectele î-și bat joc, le întorc cuvintele lui Isus după cum am văzut, ca să ridice pe evrei. (Vezi „ce spun Script.” pagina 57.)

Pe urma cine să îndoiește despre existența iadului, îi spun cuvintele lui Isus: „Feriți-vă cei ce nau văzut și au crezut.”

Sfârșit.

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii maramureșene în Sighet (Piața Unirii 25).

Porunca a VII a lui Dumnezeu.

(Urmare)

II.

Furtul din firea sa e un păcat de moarte. Sf. Pavel pune pe furi în acelaș șir și rând cu necurații și cu închinătorii la idoli, și zice că nici ei nu vor dobândi împărăția lui Dumnezeu. Inseși legile civile pedepsesc furtul cu asprime, pedepsesc pe cei ce fură și răpesc ca pe niște vrăjmași și nimicitori ai societății. Singur simțământul de dreptate firească tipărit de Dumnezeu în inima omului: *Ceție nu-ți place . . .* e de ajuns să socotim furtul ca o blăstămăție și fărădelege mare, iar cel ce fură, e urgisit, de toți oamenii de cinste și de oamenie. Ca să fie furtul păcat de moarte lucrul furat să aibă un preț însemnat, căci dacă s'ar fură ceva lucru de puțin preț neînsemnat, ar fi numai păcat lezne de iertat, ușor. Furtul este ca și veninul luat în mică măsură, care nu omoară, deși tot venin este și și păstrează toată răutatea sa. Așa și furtul în sine însuși e pururea un lucru mare, păcat greu, deși după împrejurări poate fi numai păcat ușor . . . Așa cine iea un cucuruz . . . dar cel ce iea dela mai mulți câte un cucuruz, ori un znop încât să aibă o litră e limpede că păcătuiește greu.

O samă de învățați — ca furtul să fie păcat de moarte — statoresc prețul lucrului de zi a unui muncitor. Așa că un furt ori o daună făcută ori la un bogat ori la un sărac în preț de 5 ori 6 lei ori alteori și în preț de 2—3 lei e de ajuns ca să fie păcat de moarte.

Auneori și furtul unui lucru mic poate fi păcat mare din pricina împrejurărilor; de pildă, dacă s'ar fură la un muncitor ori măiestru o unealtă de puțin preț, fără de care neputând lucra ar avea o daună mare. Așa furând un ac la un croitor, care n'ar avea alt ac, și nu ușor și-ar putea câștiga altul, e păcat de moarte, pentru că își pierde câștigul din ziua aceea . . . Tot așa când se fac pe rând mai multe furături mici, ori dela aceeaș persoană ori dela mai mulți, cu gândul de a se îmbogăți, ori de a strânge o grămadă mare . . . atunci fiecare furătură cât de mică e păcat de moarte, pentru-că gândul este greu păcătos . . .

* * *

Nenumărate sunt feliurile de a fură, așa că lumea e plină de tâlhari, dar acestea multe feliuri le putem cuprinde mai ales în trei: 1. A lua pe nedreptul lucrul altuia prin furt, prin răpire, prin înșălăciuni, prin contracte neiertate. 2. Mai încolo e furt și a ținea pe nedreptul lucrul altuia, așa sunt tâlhari cei ce nu dau înapoi lucrurile ce le-au împrumutat dela alții, ori banii împrumutați, cei ce trag plăta dela servitori, muncitori, cei ce înșală în vindere, cei ce nu-și plătesc datoriile, cei ce țin lucrurile aflate fără de a face cercetările convenite ca să se descopere stăpânul. Sfântul Augustin ne povestește despre un portar din Milan sărac de bunuri pământești, dar foarte bogat de bunătați cerești. Într-o zi află 200 de galbini, cari dacă și i-ar fi ținut lui, putea să se îmbogățească dar ar fi fost păcat mare. Se năcăjește și se tulbură că avea banii aceia străini, mai tare era năcăjit el decât stăpânul ce i-a pierdut...

(Va urma.)

Comemorarea centenarului Mih. Pavel. Am anunțat în numărul trecut, că comemorarea anului o sută dela nașterea marelui arhiepiscop *Mihail Pavel* se va ținea Duminecă (13 Nov. crt.) Serbarea se va începe cu liturgia în biserica parohială din Sighet la oarele 9^{1/2} a. m. La oarele 11 a. m. va urma sedința festivă a „Asociațiunii pentru cultura poporului român din Maramureș” carea va avea loc în sala Prefecturii județene.

Numire. Părintele *Vasile Rad* administrator local în Cornești este numit în aceeaș calitate la parohia Creaca (jud. Sălaj).

Necrolog. Cu durere anunțăm moartea alor două preotese venerabile intimplată în una și aceeaș zi la 2 Novembre crt.

Maria Zoicaș, născ. *Karácsonyi*, văduva decedatului paroh din leud Aurel Zoicaș în etate de 71 ani a trecut la cele veșnice în Sighet, la locuința fiului său Silviu șef de serviciu județan.

Ana Balya născ. *Huban* soția protopopului din Săpânța Simeon Balya după un morb îndelungat a repausat în Săpânța în vârsta de 71 ani.

Lacrimi ferbinți au insoțit pe ambele în drumul spre locuința vremelnică din cimiter deplânse fiind de pruncii lor și numeroase rude.

Cel de sus să le facă parte de fericirea celor aleși, iar noi cu inimă indurerată transmitem ambelor familii intristate sincerile noastre condolențe.

Bibliografie. A apărut din „Biblioteca Poporală din Gherla”. No. 1. „Adevărata Biserica a Domnului Nostru Isus Hristos” de Dr. Victor Bojor. Prețul 15 Lei și 1 Leu porto. No. 2. „Datorințele creștinești ale bărbaților” de acelaș autor. No. 3. „Invățătură creștinească pentru femeie”. Prețul 6 Lei și 1 Leu porto postal. No. 4. „Invățături pentru tinerii feciori.” Prețul 6 lei și 1 leu porto postal. No. 5. „Invățături creștinești pentru fetele fecioare.” Prețul 6 Lei și 1 Leu porto postal. Se pot procura la Tipografia „Aurora” A. Todoran în Gherla.

Calendar săptămânal.

13 — 19 Noemvrie 1927.

13. Dumineca VIII. d. Înălț. Sf. Cruci (Ev. 8 dela Luca 10, 25).

Ioan Gură de aur. † 407. d. Hr.

14. Luni. Ap. Filip.

15. Marți. M. Gurie.

16. Miercuri. A. E. Mateiu.

17. Joi. G. Grigorie. † 270. d. Hr.

18. Vineri. M. Platon.

19. Sâmbătă. Pr. Avdie.